

Nov grob

ANTON JERAS
Včeraj zjutraj je nagloma umrl za srčno kapjo Anton Jeras, po domače Connie Mack, stanujoč pri družini nečaka John Kosec na 1134 E. 60 St. Star je bil 74 let ter je bil doma iz vasi Srednje Gamelne, odkoder je prišel v Ameriko pred 52 leti. Po poklicu je bil zidar.

Tukaj zapušta sina Matha, v stari domovini pa tri otroke: Antona, Marijo in Emo. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 9. uri iz Zakrajškovega pokopališča Calvary.

Koreja in gospodarstvo

WASHINGTON, 15. junija — Ali bo konec vojne na Koreji bistveno vplival na ameriško gospodarstvo ali ne? To vprašanje zanima tako poslovni svet, kakor tudi davkoplačevalce na splošno.

Vojaški krogi pravijo, da se ameriški obrambni program ne bo spremenil. Uničeni tanki, letala, municija na Koreji ne značijo tako visoke postavke, da bi vplivale bistveno na federalni proračun. Poleg tega je upoštevati, da orožje in municija, ki se je pošiljala do sedaj na Korejo, bo morala iti v Evropo za oborožene sile organizacije N. A. T. O., nadalje južno korejski armadi, če ne bo prišlo do preloma z južno Korejo in pa Francozom v Indokini.

Vojaške oblasti bodo klicale manj ameriške mladine pod orožje. Ta slučaj bo imel naravno svoje socialne posledice. Mladina bo bolj sigurna in se bo lažje pečala z mislijo, kako končati šole, kako se oprijeti stalnega dela in kako končno zajadrti v zakon. V valutnem pogledu se priznava, da je dolar še vedno v inflaciji, da pa ga zna Koreja obrniti v neke vrste deflacijo.

Važna seja

V sredo zvečer ob 7.30 uri se vrši redna seja krožka št. 2 Progressivnih Slovenk v navadnih prostorih Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Na seji bo nekaj posebnega in po seji se bo pa serviralo okrepčila. Članice so vabljene, da se udeležijo v obilnem številu.

S počitnic

Mr. in Mrs. Andy in Mary Božič iz 19161 Monterey Ave. sta se vrnila s počitnic. Obiskala sta sorodnike in prijatelje.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pri Mr. in Mrs. John Benda, 20330 Wilmore Ave., in jima pustile v spomin krepkega sinkota-druženca. Tako je postala Mrs. Mary Gubanc iz 18600 Shawnee Ave. tretjič stara mama, Mrs. Mary Benda iz 19502 Kewanee Ave. pa drugič. Čestitamo!

SOVJETSKA POLITIKA ZA MIR; KONGRES ZA MIR V BUDIMPEŠTI

BUDIMPEŠTA, 15. junija—Danes se je začel kongres komunističnega odbora za svetovni mir. Kongres bo zasedal cel teden. Zasedanje kongresa je važno v dveh pogledih: Prvič, da so bili na kongres povabljeni tudi zastopniki meščanskega tiska. Drugič, da kongres zaseda v času, ko se življenje v sovjetskih zasedbenih okupacijskih zonah demokratizira, kakor v Vzhodni Nemčiji in v Avstriji, na drugi strani pa se pojavljajo upori v satelitskih državah, kakor na primer v Češkoslovaški. Dalje pa, ker kongres zaseda na predvečer konference "treh velikih" v Bermudi. In ko je padel tudi predlog, da naj se skliče sestanek "štirih velikih," torej tudi s pritegnitvijo zastopnika Sovjetske zveze.

Povabljeni zastopniki meščanskega tiska so bili pripuščeni k razpravi o sovjetskih predlogih za svetovni mir. Do sedaj je ta propagandna organizacija, katero dirigira Moskva, zasedala in razpravljala za zaprtimi vrati. Tuji zastopniki tiska, med njimi tudi Amerikanci, so sedaj pripuščeni na zborovanje.

Tudi v zunanem pogledu je kongres dal vedeti, da je veliko narodov in držav, kakih 70 po številu, poslalo svoje zastopnike na zborovanje kongresa. V prestolici v Budimpešti so razvite zastave tujih držav, med njimi ameriška, britanska in francoska.

Upori v satelitskih državah?

Tudi v Budimpešti se potrjuje, da je prišlo v sosednji Češkoslovaški ob priliki valutne reforme do hudih demonstracij in uporov zoper komunistično vladno v Pragi. Tudi je bilo objavljeno, da je bil vodja ukrajinskih komunistov Leonid Melnikov odstavljen s svojega položaja, ker da je hotel Ukrajino porušiti. Nekateri listi, seveda nekomunistični, hočejo vedeti, če gre za pomembne politične upore tudi v Ukrajini. Ukrajina da se hoče odcepiti od Sovjetske zveze. Politični krogi, ki gledajo na položaj v Ukrajini terno, pa ne mislijo, da bi šlo v Ukrajini za kake dalekosežne politične akcije. Sovjetska zveza je med zadnje svetovno vojno dala Ukrajini posebni ustavni položaj, po katerem ima Ukrajina veliko samostojnost v okviru Sovjetske zveze in je v zunanem svetu predstavljena samostojno. Tudi v organizaciji Združenih narodov ima svojega posebnega delegata.

ROSENBERGOVA IN SVETOVNO MNENJE

WASHINGTON, 15. junija — Ko se bliža 18. junij, ko naj gresta v smrt špijona Rosenberg, so pristaši njune pomilostitve izbrabili zadnje dneve za velike manifestacije prav pred Belo hišo v Washingtonu. Posebni vlakovi vozijo delegacije iz notranjosti Amerike tako, da je pred Belo hišo zbranih nad deset tisoč demonstrantov. Ti demonstranti je so vztrajni v čakanju, ponoči pa se porazgubijo in jih ostane pred Belo hišo le kaka peščica.

Demonstranti zahtevajo pomilostitev obsojenih, oziroma obnovo procesa. Eisenhower je prošnjo na pomilostitev že odbil meseca februarja 1953. Vsi pravni poskusi, da se obnova postopanja dovoli, da se začne z novim razpravljanjem, so do sedaj propadli.

Pred nekaj meseci je bil slučaj Rosenbergovih predmet splošne antiameriške gonje v komunističnem svetu, predvsem v Ev-

Z ureditvijo meja držav v vzhodni Evropi so bili Ukrajinci, ki so bili popreje bodisi pod Poljsko, Češkoslovaško, ali Romunijo, združeni v eno ukrajinsko državo, ki je sestavni del Sovjetske zveze.

Ukrajina lahko vodi sicer boj za omiljenje komunističnega režima in za večjo samostojnost v okviru sovjetske feledaricije, to pa je tudi vse. Ukrajina se je za to svojo politiko izjavila med zadnje svetovno vojno, ko je nemški diktator Hitler skušal z vsemi sredstvi pritegniti Ukrajince nase, pa se mu je ta poskus z malimi izjemami popolnoma ponesrečil.

MILIJONI ZA BEGUNCE

NEW YORK, 15. junija—Ustanova Ford je objavila, da je potrošila \$2,500,000 za politične begunce iz Evrope. Razseljenim osebam je omogočila nadaljevanje študija, nov dom in novo zaposlitev. Ustanova ima na razpolago še pol milijona dolarjev, ki pa bo na razpolago v dobrodelne in tehnične namene, kot so šole, zdravstvo in stanovanj. Pri razdeljevanju teh vsot bo prišlo v poštev tudi mesto Trst.

AMERIŠKA ROŽA JE NAJLEPŠA

PARIZ, 15. junija—Na mednarodnem tekmovanju, katera vrtnica je najlepša, je bila zlata medalja podeljena Amerikancu Swimu iz Ontario, Cal., ki je vzgojil vrtnico, ki je dobila priznanje kot najlepša vrtnica na sveta. Swim je rabil tri leta, da je z raznim križanjem vzgojil nagrajeno vrtnico.

ropi. Zdi pa se, da je ta gonja ravno v zadnjih momentih "križanje Rosenbergovih" zgubila na tleh. Trdi se, da je ta preokret v liniji zadnje sovjetske politike, ki za enkrat ne dopušča gonje zoper Ameriko.

Vrhovno sodišče je s petimi proti štirim glasovom odbilo predlog Rosenbergovih, da se njuna usmrtna odločba, pač pa je član sodišča, sodnik Douglas, pripravljen danes zaslišati zastopnika branila o njegovih novih predlogih. To zaslišanje se bo vršilo danes ob 10. uri dopoldne.

Graduacija

Poznana Mr. in Mrs. Victor Skok iz Chardon Rd. sta se danes podala v Princeton, N. J., kjer bosta prisostvovala graduaciji sina Fredericka, ki je dovršil študij v Princeton univerzi. Mladeniču čestitamo nad uspehom!

TAKI SMO AMERIKANCI!

Zadnji tornado, ki je zaključil svojo uničevalno pot v državi Massachusetts, je tam zahteval 77 mrtvih, okrog tisoč ranjenih in na stotine, če ne tisoče porušeni domov. Najbolj je bila prizadeta država Michigan, kjer je bilo strahovito udarjeno mesto Flint. Tako tudi Ohio s Clevelandom in pa del države Iowa. Škoda gre v visoke milijone.

Federalna vlada je iz rok predsednika Eisenhowerja nakazala svojo prvo pomoč vsem tem ponesrečencem v višini \$725,000. Predsednik spodnje zbornice, kongresnik Martin je dejal, da bo kongres izglasoval še večjo podporo, če bo potrebna.

Istočasno je kongresnik Martin napovedal, da bo kongres hitro in z navdušenjem odobril Pakistanu en milijon ton pšenice. Če gre za pomoč tujini, se Amerikancem ne vpraša, odkod sredstva, marveč smatra za samo ob sebi razumljivo, da mora biti ta pomoč hitra in kakor jo prosilec zahteva.

Stanovanjska zaščita

WASHINGTON, 15. junija — Federalna ureditev stanovanjske zaščite preneha z 31. julijem. Državi Maryland in New York sta za sebe podaljšali stanovanjsko zaščito. Večina zveznih držav je neodločena. Nekateri države so sprejele zakon, da se prisilna izpraznitev odloži.

V Illinoisu ima sodnik pravico, da prisilno izpraznitev odloži za devet mesecev, če po svoji pameti sprevidi, da bi bil najemnik izpostavljen socialnemu pomanjkanju, posebno še, če smatra povišanje najemnin za neupravičljivo.

Tudi država Rhode Island je izglasovala nov zakon, ki prepoveduje prisilno izpraznitev, razen če lastnik sam rabi stanovanje, ali če najemnik ne plača najemnine, ali sicer krši krajevne zakone. Mesto Philadelphia je samo za sebe podaljšalo stanovanjsko zaščito.

DULLES O JUGOSLAVIJI

WASHINGTON, 15. junija — Na tiskovni konferenci, na kateri se je državni tajnik Dulles pečal s splošnimi zunanje političnimi vprašanji, se je dotaknil tudi odnošajev Jugoslavije do Moskve. Obe državi obnoviti diplomatska zastopstva. Dulles je dejal, da Združene države nimajo nobenih pomislekov proti temu koraku Beograda in Moskve.

ZADUŠEN UPOR KAZNJENCEV

SANTA FE, N. M., 15. junija — Kaznjenci v tukajšnji kaznilnici so se uprli. S seboj so vzeli kot talce 23 stražnikov. Borba za mir in red v poslopju je trajala sedem ur in pol. Prišla je na pomoč policija in garda, da je upor zadušila, vendar pa to pot ni šlo brez smrti. Eden od stražnikov, ki je bil sprejet kot talec, je s strelom ubil dva kaznjencea.

Seja direktorija

V sredo zvečer ob 7.30 uri se vrši seja direktorija Ameriško-jugoslovanskega centra na Recher Ave. Vabi se vse direktorije, da se udeležijo v polnem številu.

Na Koreji mesto premirja--boji; kje bo meja demilitarizirane zone?

DANES SE ZOPET SESTANETE OBE DELEGACIJI

SEOUL, Koreja, 16. junija—Komunisti napadajo z 40,000 vojakov in z vsemi tehničnimi sredstvi na srednji in vzhodni fronti. Južni Korejci so doživeli nadaljne poraze, vendar fronta ni odločilno prebita.—Danes se sestanete obe delegaciji za premirje. Seja bo morda odločilna—Vkljub prepovedi predsednika Rhee-a se na Koreji, posebno v Seoulu, nadaljuje demonstracije.—Po poročilih iz Washingtona je ameriški državni tajnik John Foster Dulles priznal, da je nastopila na Koreji nova težava, ko gre sedaj spričo komunistične ofenzive za vprašanje kje naj bo meja demilitarizirane zone, katero hočejo komunisti s svojo najnovejšo ofenzivo imeti ob 38. paraleli.

Podrejeni organi v vojaški in civilni upravi zaveznikov na Koreji so sledeč danim navodilom začeli s pripravami, kako naj se izvrši premirje. Ker je bila zadnja sporna točka premirja izmenjava vojnih ujetnikov, ta pa s sporazumom na obeh straneh odstranjena, se je začelo s zasliševanjem vojnih ujetnikov. Pri tem so se dogodili zanimivi slučajji. Slo je za taborišče severnih Korejcev, v katerem so se vojni ujetniki do sedaj izjavili vsi za antikomuniste, pa je kakih osem po številu bilo za povratek domov, ker da so komunisti. Med komunisti in nekomunisti je prišlo do hudega medsebojnega obračunavanja in je bil v pretepu eden komunist ubit, sedem ostalih pa deloma ranjenih in odpeljanih v bolnico.

V besednem dvoboju so padla grožnje, kakor—"kadar pridete vi nekomunisti nazaj v severno Korejo boste postreljeni."

Tudi v ostalem so zavezniški organi začeli z delom, kakor da so že v premirju. Tako sigurni so bili v premirje.

Svarilo generala Taylorja

General Taylor, poveljnik zavezniške kopne vojske na Koreji, je v svoji radijski poslanici opozoril vojsake, naj ne mislijo na to, da gre do domov. Možnost premirja na Koreji se je sicer povečala, toda vojak se ne sme ujeti v past in ga ne sme presenetiti razvoj dogodkov. Domov ne bo šel nihče, dokler se ne bo ustanovil trajni mir na Koreji.

Izjava Taylorja o trajnem miru na Koreji je ugodno vplivala na južne Korejce.

Če pride do premirja, bodo to premirje podpisali vrhovni poveljniki zaveznikov, severnih Korejcev in Kitajcev.

Washington se posvetuje

WASHINGTON, 15. junija—Predsednik Eisenhower je v posebni poslanici na predsednika južne Koreje Rheeja slednjemu obljubil, da je pripravljen pogajati se z njim o medsebojni varnostni pogodbi, kakor hitro bo sprejeto in zaključeno premirje na Koreji. Na to poslanico je predsednik Rhee predsedniku Eisenhowerju odgovoril, da zahteva podpis varnostne pogodbe med obema državama še pred sklenitvijo premirja. Sklenitev premirja se pričakuje še ta teden, ali pa ga sploh ne bo, kakor izjavljajo nekateri ameriški politiki.

BORBA ZA DELAVSKE PRAVICE

WASHINGTON, 15. junija—Ameriško organizirano delavstvo, ki se bojuje za svoje pravice in ki mora skrbeti, da ne pride do antisocialnih zakonodaj v posameznih državah, se nahaja trenutno v sledečem položaju: V Združenih državah je še vedno 13 zveznih držav, ki prepovedujejo "union shop." Te države so večinoma na jugu in jugozapadu.

Pet zveznih držav je v zadnjem času precej omejilo delokrog delavskih unij.

Državi Arkansas in Oregon sta izglasovali protidelavske zakone, ki prepovedujejo piketira-

je se z njim o medsebojni varnostni pogodbi, kakor hitro bo sprejeto in zaključeno premirje na Koreji. Na to poslanico je predsednik Rhee predsedniku Eisenhowerju odgovoril, da zahteva podpis varnostne pogodbe med obema državama še pred sklenitvijo premirja. Sklenitev premirja se pričakuje še ta teden, ali pa ga sploh ne bo, kakor izjavljajo nekateri ameriški politiki.

Če naj bi bila varnostna pogodba med južno Korejo in Ameriko pogoj za premirje na Koreji, potem naletimo na dvojne velikih težkoč:

Prva bi bila ta, da bi tak korak Amerike spravil v slabo voljo severne Korejce in Kitajce. Pekinški radio je na to možnost že namignil.

Drugi pa bi preprečila hitro sklenitev premirja na Koreji. Ameriški senat je nosilec ameriške zunanje politike in mora odobriti vse mednarodne pogodbe, ki naj vežejo Ameriko. V vsakem slučaju se mora izvršiti postopek, ki je v senatu običajen. Senatni odbor za zunanje zadeve tvori razpravo in dopusti debato o stavljenem predlogu. Javili bi se tako republikanci, kakor demokratje, tako pristaši omenjene pogodbe, kakor tudi opozicionalci zoper tako pogodbo. Razprave se zavlečejo in posledica—zavleklo bi se zopet tudi premirje na Koreji.

Vendar pa je temeljno vprašanje končno le v tem:

Ali naj se Amerika znova obvezuje za neko državo v Aziji na ta način, da bi se po vsej verjetnosti morala zopet zaplesti v vojno. Zdi se, da je mnogo senatorjev tako republikancev, kakor demokratov, ki niso prijateljsko razpoloženi do take pogodbe. Amerika je na zemeljski obli vojaško in obrambno že preveč angažirana in se od nje ne more pričakovati, da bi v bo-

ne, torej postavljanje stra v času, ko je delavstvo na stavki. Zakonodajna država Oregon ima postavbo, da se delavstvo na stavki mora po večini izjaviti za piketiranje, drugače pa da je protipostavbo.

Nekateri države, med njimi tudi Ohio, imajo na zakonodajni mizi zakonske predloge, ki naj prepovedo "union shop" in ki naj utesnijo delokrog unij. Devet držav je v letošnjih zasedanjih take zakone odklonilo.

Šest zveznih držav je v letu 1953 povišalo brezposelno podpora. Med temi ni države Ohio.

doče pošiljala svoje čete na posamezna azijska bojišča.

Sicer pa mora predsednik južne Koreje Rhee razumeti, da bo znala Amerika zaščititi svoje interese, ki so tudi interesi južne Koreje, kakor bo to narekoval slučaj in položaj, ne da bi se morala za te svoje varnostne akcije obvezati v posebnih pogodbah. Ameriški kongres je prepričan, da je računati s premirjem na Koreji.

Eisenhower proti McCarthyju

HANOVER, N. H., 15. junija —Predsednik Eisenhower je govoril na Dartmouth kolegiju in se pečal tudi s komunizmom. Na imenovani univerzi je bil Eisenhowerju podeljen naslov častnega doktorja prava. O komunizmu je Eisenhower trdil:

"Komunizem se ne preganja s tem, da se požigajo komunistično pisane knjige. Komunizem je treba poznati. Ne more se odpraviti kako zlo, če se zlo ne pozna. Imeti moramo korajžo, da spoznamo stvari in če so slabe, da jih popravimo. Igra skrivalnice se v pobljanju komunizma ne obnese."

Senator McCarthy je prišel v spor tudi z profesorjem Conantom, ki je sedaj ameriški komisar v Nemčiji. McCarthy je rabil izraz, da misli, da Conant ne dela dobro za Ameriko v Nemčiji. Na to pripombo mu je Conant odgovoril, da dela McCarthy Ameriki slabo uslugo z njegovim histeričnim čiščenjem komunističnih knjig.

Novo davčno breme za—delavca . . .

WASHINGTON, 15. junija — Republikanci se bavijo z mislijo, da bi uvedli posebni davek, ki se plača pri nakupu blaga. deset odstotkov dosedanjega federalnega davka bi se dodalo h kupnini na vsako stvar, ki jo kdo kupi, razen na živež. Republikanci računajo, da bo dobila s tem davkom federalna blagajna deset milijard dolarjev na leto.

Ta novi davek bi padel večinom na ramena delovnega človeka in finančno slabega prebivalstva. Statistika je izkazala, da je delovno ljudstvo zavarovano bolj pravično s dosedanjimi davki na osebni dohodek, kakor pa bi bilo, če bi se uvedel novi federalni davek, ki bi se plačeval pri nakupu katerekoli vrste blaga.

Tajnik za pošto je najavil, da bo zahteval od kongresa povišanje poštinih pristojbin, kar bi prineslo 595 milijonov dolarjev novih dohodkov.

75 OSEB ZGORELO V NOČNEM LOKALU

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 15. junija—V tukajšnjem nočnem lokalju Salao Elite so praznovali Antonov dan kot patrona braziljskih samic. V klubovem prostoru je bilo zbranih kakih 300 oseb, ki je izbruhnil v kletki, kjer so se nahajale zaloge blaga, ogenj, ki je v kratkem zajel celo poslopje. V splošni zmešnjavi je našlo smrt v ognju 75 oseb, več kakor sto pa je bilo ranjenih, večinoma težje.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
4231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ALI JE PRAVICA NA SVETU?

(2)

Ameriško stališče: Kmalu po vojni je bila mednarodni politiki dana prilika, da spozna, zakaj so se Sovjeti bojevali. Kakor nikdar v zgodovini, se je začela tvorba dveh izrazitih ideoloških blokov. Sovjetski blok z Moskvo na čelu je poskušal s svetovno vlado komunizma. Mrzlično je Moskva, za njo Washington tipal za zavezniki; v tem gigantskem boju dveh blokov je moral tudi Washington stati na straži in iskati politične zveze, politična zaveznikstva.

Kaj naj ima Koreja opravka v tej politiki? Sama na sebi ne preveč, čeprav so imele Združene države razne zveze s prejšnjo samostojno Korejo. Tako politično, kakor kulturne, na vsak način pa ne pregloboke. Ameriški general Hodge, ki je postal za južno Korejo šef ameriške vojne uprave v Koreji, o njenem gospodarstvu in potrebah ob nastopu službe in tudi še tekom službe ni imeli niti pojma. Pa recimo občutki junija leta 1950, ko so severni Korejci kot komunisti vdrlji v ameriško zono v južno Korejo: Delavstvo, ki je navajeno na ameriške spremembe za časa civilne in vojne industrije, je imelo tudi ta občutek, da bodo tovarne vsled vojne na Koreji bolj zaposlene. Ameriška mladina, predvsem vojaki, ki so morali na korejsko fronto, so se spraševali, kaj za vraga ima Amerika opraviti na Koreji. Toda politika in vojaški poveljniki, rekli bi generalni štab, so vedeli, za kaj gre.

Borba za Korejo ne gre radi Koreje, marveč radi Japonske. Povojne čas je poln navideznih nasprotij. Japonska, glavni sovražnik Amerike na Pacifiku in v Aziji v zadnji svetovni vojni, je postala glavna privlačna sila za zmagovalko Ameriko. Narodi, ki so bili tlačeni po Japoncih med zadnjo svetovno vojno in pred njo, so postali kakor žoga v nogometni tekmi med Moskvo in Washingtonom. Tudi Koreja! Japonska naj bi bila brezpogojno v taboru Amerike, njeno tekmovanje na Pacifiku in v vzhodni Aziji pa dopuščeno, v kolikor bi se zdelo pametno ravno staro. Amerika s svojo gospodarsko močjo naj ponovi stare resnice, da je obubožani kupec tudi slab plačnik, ki za ameriški dolar ne pride v poštev. Vrh tega bi bila obubožana Japonska lahko plen komunizma, s tem pa zaveznica sovjetskega bloka. Ker pa je ogromna Kitajska padla že leta 1948-1949 pod komunizem, bi s padcem Japonske pod oblast komunizma bila v nevarnosti, bolje rečeno zgubljena za Ameriko vsa vzhodna Azija. Komunistična Koreja bi bila odskočna deska na—Japonsko!

Trenotno gre na Koreji le za vojaško premirje, ker naj se politična vprašanja kot n. pr. združena ali deljena Koreja, rešijo kasneje na posebni politični konferenci. Amerika računa, da bo na tej konferenci lahko izvajala neke vrste pritisk na nasprotni tabor. Korejcem dopoveduje, da je uničila komunistični napor, da bi komunistizirali vso Korejo, torej tudi južno. Amerika loči strogo vojaško premirje od civilno političnih pogajanj. Vsako prerokovanje, vsaka napoved, kaj bo sklenila bodoča politična konferenca, če do nje sploh pride, bi bila prezgodnja. Prezgodnja pa ni razmišljanje o tem:

Ameriška udeležba v bojih na Koreji, ki je imela devetnajst dvajsetin vseh bremen, ki je stala težke milijarde dolarjev, je bila v službi ameriške zunanje politike, kako organizirati bodoči svet. V tem svetu bo v Aziji igrala važno vlogo Japonska, kakor v Evropi Nemčija. Korejci krvavijo radi Japonske. Japonski interes, gledano z ameriški očmi, je za Združene države močnejši, kakor pa korejski. Interes do Nemčije je za Združene države močnejši, kakor n. pr. do malih baltičskih držav. Pri tem pa ne smemo izgubiti izpred oči, da imata svoje posebne interese tako Japonska, kakor tudi Nemčija. Morda se ravna celo po načelu, da kjer se pripravata dva, tretji dobiček ima, ta tretji pa bi bile v konkretnem slučaju je Japonska in Nemčija, ki nedvojbeno izkoriščujeta položaj in se ravna po pravilu, da kdor več da... Samo s tega vidika moramo presojsati tudi korejsko vprašanje v luči ameriških interesov in se vprašati ali ameriška zunanja politika vidi možne posledice v nekaj letih, ko se bosta Japonska in Nemčija, obnovljeni z ameriško pomočjo, po zadnjem svetovnem porazu močnejše potrkali na prsa in zahtevali za sebe tisti prostor na soncu, ki njima po njihovem tolmačenju gre. Takrat se bo izkazalo ali je bila ameriška politika do Koreje pravilna ali ne.

L.C.

Urednikova pošta**Piknik društva Mir SNPJ**

CLEVELAND, Ohio — V nedeljo, 21. junija se bo vršil piknik društva Mir, št. 142 SNPJ na izletniški farmi društev SNPJ na Heath Rd. Pot do pikniških prostorov je poznana, ker drži iz državne ceste US št. 6. Iz Clevelanda vzamemo Chardon Rd. US 6, in ko pripeljemo do dolinice, predno se začne cesta vzpenjati proti mestu Chardon, zavijemo na desno na Heath Rd., po katerem vozimo četrt milje in smo na mestu.

Sedaj, ko nam je pot znana, je pa priporočljivo, da se odločimo za poset tega piknika in opozorimo še svoje prijatelje na to. Vreme bo na ta dan lepo. Vremenski veščaki pravijo, da se je sedaj izlilo in da bo zadnja polovica meseca junija suha. Jaz jim verjamem, ker vsake stvari je enkrat konec in seveda tudi deževnega vremena.

Društvo Mir ne prireja piknikov pogostoma, na vrsto pride vsako drugo leto. Zato naj članstvo vzame v naznanje ta naš klic in poseti to društveno zabavo v nedeljo, 21. junija. Ne vem, koliko je Lojzeta in Lojzki pri društvu Mir, vem pa, da bodo gođovali na ta dan in najbolje je, da pridete vsi Lojzeti in Lojzke na piknik in bomo gođovali v bratskem krogu. Jaz bom "nahecal" naše pridne kuharice, da bodo pripravile kaj krofov, klobas, pečenke; točaji pa da bodo pripravili kaj za priložiti. Pa tudi ostali se pridružite nam, jedate in pijate bo za vse dovolj.

V nedeljo bo tudi dan očetov ("Father's Day") in je zelo primerno, da se pogostimo na tem pikniku vsaj enkrat v letu.

Za ples bodo igrali gođeci orkestra "Polka-buddies" in vsi tisti, ki ste še poskočeni, se boste lahko zavrteli z Lojzkami, Pepkami, Franekami itd.

Pripeljite seboj svoje otroke ali vnuke, da se bodo zabavali na vretenih, drčah, gugalnicah, itd. Za odrasle so pa na razpolago balinarski prostori.

Članstvo in prijatelji ste v ljudno vabljani na to zabavo društva Mir v nedeljo, 21. junija v izletniškem parku društev SNPJ!

Louis Kaferle.

DR. RADE PRIBIČEVIĆ UMRL

ZAGREB — Dne 22. maja je umrl v Zagrebu od srčne kapi dr. Rade Pribičević, sodnik Vrhovnega sodišča Hrvatske, ljudski poslanec Zvezne skupščine in Sabora Hrvatske.

Dr. Pribičević se je rodil 1896, pravo in diplomatsko šolo je končal v Parizu. V bivši Jugoslaviji je bil vedno aktiven v opozicijskem delu, a med 6. januaru 1918. leta je branil naše ljudi na procesih. Med okupacijo je prvi dve leti delal ilegalno v Sloveniji, 1944. leta, ko je bila ustanovljena prva vlada LR Hrvatske, je bil izvoljen za podpredsednika. Na tem mestu je ostal do leta 1947, ko je bil imenovan za veleposlanika v Varšavi. Od 1950 do 1952 leta je bil veleposlanik v Ottawi, odkoder se je zaradi slabega zdravja vrnil v domovino. Nazadnje je bil sodnik Vrhovnega sodišča Hrvatske.

Dr. Pribičević se je zelo izkazal v svojem delu na kulturno-prosvetnem polju ter je mnogo storil za poglobljanje prijateljstva med Srbi in Hrvatji. Za svoje delo v diplomatski službi je bil odlikovan z najvišjimi odlikovanji.

Njegove posmrtno ostanke so prenesli iz Zagreba v njegov rojstni kraj Dvor na Uni.

NAJINA ZAHVALA VSEM

Pismonoša je prinesel pismo, v kateremu je bilo lično tiskano, da se bosta poročila na 23. maja Miss Betty Pugel in Mr. Metro Fall. Vabljeni sva bila na poročno slavoje v Slov. dom na Holmes Ave. "Seveda bova šla," sva rekla.

Na soboto, 23. maja smo imeli zidarje v hiši in dela čez glavo. Ti fantje zamažejo in vse je belo za njimi in treba je čistiti. Delali smo, da le kaj in komaj smo skončali, so že klicali prijatelji, kedar gremo na svatbo. Hiteli smo se preobleči in kočno dospeli do vrat dvorane Slov. doma. Čudno se nama je malo zdelo, da ni bilo slišati godbe in pa vrata so bila zaprta. Pa ni bilo časa za misliti, komaj sva vstopila, že je zadnelo: Surprise!

Za trenutek je naju popolnoma zmešalo. Kakor če te kdo lopni po glavi, je nama bilo. Pa so naju obsuli sorodniki od tu, iz Barbortona in Wadswortha, O., ter številni prijatelji, in ko sva zagledala tudi Mr. Tony Starpa in Mrs. Josephine Maver, ki sta nama bila drug in družica, sva doumela, da je to slavoje napravljeno nama v čast za 30-letnico najine poroke. Bilo je resnično preseženo in še sedaj ne moreva razumeti moštversko izdelanega načrta, da se naju iznenadi.

Prvi naj sprejmejo našo globoko zahvalo Mr. in Mrs. John Mihelich in Mr. in Mrs. Louis Bezek, ki so vabili in se trudili toliko. Pridno je pomagala Mrs. Frances Hrvatin, ki pa je žal prej odšla v Slovenijo. Hvala tudi najinemu sinu Edwardu in naši sinahi, kakor tudi Mrs. Marian Zagar, ki je vabila v Barbortonu.

Priznanje in zahvalo naj sprejmejo kuharice, ki so pripravile polne mize raznih dobrot; dekleta in točaji, ki so tako pridno stregli, ter fantje Sluga orkestra, ki so tako izborni igrali.

Ne najdeva pravih besed, da bi se mogla dovolj zahvaliti vam, dragi prijatelji. Ta dan bo zapisan v najinemu sreču za vedno kot eden najlepših v najinem življenju. Hvala vam tisočera! Poiskusila bova vedno, da vrneva kjer in kadar nama bo mogoče. Sprejmite ponovno hvalo vsi za vse!

Vas pozdravljava
Mr. in Mrs. John Hrvatin
Whitcomb Ave.

V SVICI SO NAŠLI JUGOSLOVANSKO LITERATURO IZ XVI. STOLETJA

LJUBLJANA—Dr. Mirko Rupel upravnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani je pred nedavnim našel v Švici 35 izvodov stare jugoslovanske literature iz XVI. stoletja, ki ni bila v naši evidenci. Izmed teh izvodov pripada 20 stari slovenski protestantski književnosti. Posebno zanimivo je odkritje neznane pesmi Primoža Trubarja o Turkih iz 1567 leta in tri knjige Trubarjevega sina Feliciano in njegovega naslednika Jurija Dalmatina. Odkrita sta tudi dva izvoda Trubarjevega evangelija iz 1555. leta, izmed katerih je bil do sedaj poznan sami en izvod v dunajski knjižnici.

VISOKOFREKVENA PEČ NA REKI OBRATUJE

V reški tovarni dvigal "Vulkan" je začela obratovati visokofrekvenčna peč za taljenje zlitin, jekla in bronca. Letna zmogljivost te peči znaša 2000 ton. Kakor je znano, je začela 1. maja obratovati tudi prva visokofrekvenčna peč na Ravnah.

Ob Tihem oceanu

Piše: FRANK KERŽE

ZA PLOTOM

Lahko bi bil dal drug naslov temu besedilu, kakor — lice in hrbet, spredaj in zadek, pa je preveč nevarno, da bi kdo kaj slabega mislil o tem. Nimam namreč na programu danes svetovnih krasotic, ampak visoko gospodo. Če bi imel mesto teh navadne ruklje, bi vse šlo skozi. Pri gospodi je pa treba nataktni rokovice in prevzeti vlogo, kar se da uslužno in spretno.

Gre se za televizijo, ali kakor sem bil prestavljen enkrat poprej: teledid ali telegled. Ali rabiš prvi ali drugi izraz, ni dosti razlike, zakaj prvi del besede je v obeh enak: tele—potem pa kar že pride.

Torej: televizija, okrajšano TV je plantala zadnje dneve. Mogoče je kdo videl vse dobro, gladko in zanimivo, kar se dostikrat zgodi, posebno tistim, ki radi med tako "predstavo" malo zadremlejo. Jaz sem sam izkusil to za časa, ko sem živel v Chicagu. V našem distriktu je bilo več teatrov, dragi, srednji in ceneni, kakor je bila že tarifa. Vedeli pa smo vsi za enega posebnostno poceni, ki je bil precej dolg in ozek. Zakaj pred so prodajali tam tobak in vse, kar spada zraven. Pa ni šlo. In premenili so prostor za teater. Bilo je kakih petnajst klopi in slednja je držala po osem ljudi, pod pogojem seveda, če se ni kdo stegnil in porabil kar celo klop za svojo blazino. Vstopnina je bila pet centov in ko si prišel notri, si bil kmalu v godbi na nosove. Slednji je ali dremal ali zares spal. Od kraja so dobili nekoga, ki je brenkal na polomljen klavir, ki pa je kmalu odpovedal svojo službo. Zakaj zmagala je naravna trompeta, kakor za časa, ko je Jozua oblegal Jericho.

Tedne prej so oglašali, kako se angleška Lizibet uči vlog kronanja, z namenom, da bi šlo vse gladko in da ne bi nič izpustila. Ona ni rabila tepca ali idijota, kakor je običajno pri drugih, ki igrajo zato, ker so plačani.

Pa kaj je vendar to—tepec ali idijot? Pri gledaliških predstavah pravijo temu šepetavec. Ta je nekje skrit pod veliko, povezeno kahljo, iz katere gleda zmagujoče po odru in pomaga vsem, ki so pomoči potrebni. Spreten igravec vjame par besed, pa gre. Zakaj so dali šepetavcu pri televiziji tako ime—tepec ali idijot—bi vam ne mogoč razložiti. Res je samo to, da je prišla ta beseda iz New Yorka in da se je vdomačila povsod po Ameriki, kakor svoječasno skidoo, Bozo in podobno. Odgovorja svojemu namenu in čez noč je postala ljudska lastnina.

Televizija je pobrala skoro vse igrance iz radija. A njihova vloga se je jako izpremenila. Na radiju je človek lahko nataknil očala, ki so povečala vse. Prižgal je lahko vse luči in nastavljal se par oseb, da so mu držale list, koder je bila pisana njegova vloga. Vse je šlo skozi, samo da je bil mir.

Televizija pa je v trenutku izpremenila vse. Igralec je izgubil vso svobodo in vdobnost. Fotografija ga spremlja od začetka do konca—samo malo naj gana napačno, pa bo izkažena cela slika.

Pomoč? Hm, najložje bi se reklo: igravec naj se navadi na pamet svojo vlogo, pa pojde. Ampak to se ložje reče, kakor izpelje. Eni imajo vloge vsak dan—po večini so oslarije, katerim se ljudstvo smeje. Dobro je, če malo pomaga s svojim telesom—toda poglavitni junak je—obraz. In posebno važen je človeški pogled.

Nekdo je prišel na to, da se nad kamero kaže z velikimi črkami tiskano, kar ima igravec za svojo nalogo. Kamera zadene

z lečo do gotove višine, vse drugo pa je svobodno.

Kadar gledate na svojo televizijo, pazite malo, pa boste kmalu pronašli vse skrivnosti. Igralec gleda navadno, kakor pravimo, malo višje—to pa zato, ker ima obrnen pogled na črke nad kamero. Včasih ni mogoče izpeljati vsega na ta način. V takih slučajih se porabi desna ali leva stran, koder je bolj prirodno in naravno.

Ko se je vlada našega predsednika Eisenhowerja pripravljala za javnost, da se pokaže na televiziji, kako deluje, je bilo treba na vse to misliti. Ker je več ljudi z različnimi nalogami, je bilo treba napraviti posebne tepce ali idijote za vse člane na vladi. Ko so sestavljali program, so morali zaznamovati ne samo osebe, katere so bile klicane, ampak tudi predmet, o katerem se je govorilo. Kdor pride na televizijo, mora paziti, da ne napravi kake napake, da ne govori o milijonih, kadar so na vrsti milijarde. Tudi je treba vse tiste, ki nastopijo, pripraviti, kakor za teater.

Če človek opazuje vse to, kar se godi za plotom, to se pravi: za odrom, za kulisami, sam ne ve, ali bi se smejal ali točil solze. Tako velike stvari postanejo nehoti tako majhne in navadne, da se izgubi vse sproti. Govorimo o velikem govoru, o važnih besedah in povdarih—pred nami raste junak, ki bi pripravil v strah samega Jurjevega zmaja. Pa je bilo vse poprej premissljeno in naučeno, da še tako važen govor ne pomenja dosti.

Kakor vam je znano, imajo v Ameriki to navado, da si govor pišejo, potem ga pa čitajo. Mi, ki smo iz starega kraja, nismo bili nikdar vajeni tega. Koliko govorov sem imel v javnosti, nimam sicer zapisanega, vem pa, da jih je bilo na ducate. Od začetka sem beležil na mal listek poglavitne stvari, o katerih sem mislil govoriti, potem sem pa opustil še tisto in se zanesel na svoj spomin, da me privede o pravem času na pravo mesto. Kljub številnim nastopom nisem nikdar posnelal tistega rojaka, ki je kumoval neki zastavi.

Prišel je dokaj široko na oder in se prav po domače oprestil, rekoč, da ni noben govornik, zato bo prečital, kar misli povedati. Gre z eno roko v ta žep, z drugo na drugo stran. Privleče žepno rutico in jo otreša. A kar nič ne pada od njega.

Aha—zda sta še dva žepa v okolici križa, koder ima telo sama taka imena, ki niso za javnost. Iz enega zadnjih žepov privleče zmečkan zavojček cigaret, v drugem pa je bila neka koverta—tudi prazna.

Začelo mu je postajati vroče, zakaj ljudje so gledali in pričakovali nekaj velikega—pa kar ni hotelo na oder. Še enkrat gredo roke dokaj spretno po vseh žepih in kar najde v njih, otreša pred sabo v upanju, da se vendarle prikaže njegov slavni govor. A njega ni bilo nikjer.

Spomni se, da se je učil tisti govor v tihožitju, kateri nosi ta sloves, da gre še cesar do njega k nogam. Potem se pa pokorajži in zdihne:

"Boste že morali potrpeti, jaz sem pozabil govor v ta starih hlačah."

Nova vlada našega predsednika Eisenhowerja je dokaj spretno pripravila ves program tako, kakor da vsi člani njegovega kabineta znajo—kaj bi rekli—na pamet vse, kar so in kar delujejo za to "ubogo ljudstvo." Njihovo delo je kar se da težko—saj veste—Trumanovi demokrate so tisti, ki so povzročili ves dolg in vse strahote korejske vojne. Vsak zase se je tako dobro odrezal, kakor da res ve nekaj o delu v vladi, o katerem

še danes nimajo ne duha ne sluha. Najeti ljudje opravijo vse.

In da gre dobro—skoro predobro—na televiziji, je zasluga tepca ali robota, ki vsakemu natančno pove, kaj sme in kaj ne.

Glede televizije pravijo ljudje, da je tisto najboljši kadar si nasprotujejo med sabo. Potem je res nekaj akcije.

Ko človek sliši svo samohvalo, si misli zopet vse. Danes ljudje še zmiraj nekaj mislijo, kadar gledajo televizijo. Koliko časa bo ostalo to, tega ne vem. Resnica je ena: Dokler smo imeli samo radio, je človek poslušal, kar si je izbral, zraven pa ustvarjal slike po svoje. Vse si je predstavil—junake in zločince in njegove osebe v mislih so bile resnično nekaj. Ko je prišla televizija, so slike izginile, ker ni bilo treba človeku več misliti. Govorili so drugi, mesto njegova, kazali drugi. Vse je masinsko, ki pobira še zadnje ostanke nekdanjega človeka.

Radio je rabil dober program, to se pravi: treba je bilo spraviti v javnost res nekaj posebne, dobrega, ki je bilo mogoče znanstveno, poučno, izobraževalno ali vsaj zabavno. Je v resnici nekaj velikega, da postavljam vselej na prvo mesto med vsem, kar se je zgodilo za časa mojega življenja. Marsikaj je bilo izvedeno, kar je mogoče važnejše v enem ali drugem oziru. Ni pa nobene iznajdbe, ki bi prišla takorekoč do vsakega človeka po radiju. Kadar slišiš svetovne umetnike, vedi, da si srečen, da živiš v dobi, kakor je danes. Milijone naših prednikov bi darovalo svoje življenje za en sam večer tega čuda.

Tepec ali idijot je tisti skrivni vladar, ki ti kaže in laže življenje, kakor ni v resnici. Televizija nam kaže prizore, ki so samo na površju. Vsebine nima, ker je vse votlo in prazno. Če veš za tepca ali idijota, boš vedel tudi, kdaj ti kažejo to, kar ni. Tedaj poslušaj dobro usmerjen govor, katerega namen ni učiti ljudi, pač pa zavijati jih v goste megle, odkoder se nikamor ne vidi. In še to malo, kar ti ljudje dajo, je bilo nekje kupljeno, nekje naročeno. Ni rastle v njihovem zelniku, ker tam ni drugega, kakor sama puščava in suša, odkoder nikdar ne pride kaj prida.

Pa pravijo eni: gremo naprej. Prav. Vedite pa, da gre rak tudi naprej, kadar jo maha nazaj.

NASVETI

Ovenelo solato osvežite, če jo poskropite z limonovim sokom, Skrivljena kuhinjska deska se bo spet izravnila, če jo ovijete z vlažno krpo. Tako naj stoji 24 ur.

Ploščice na štedilniku so zelo umazane. Najlepše jih očistimo, če namočimo volneno krpo v terpentini in z njo drgnemo vsako ploščico posebej.

Novo emajlirano posodo moramo prekuhati. Položimo jo v mrzlo vodo, prekuhamo pa pustimo v vodi toliko časa, da se ohladi.

Nožev ne umivajte v vroči vodi, ker se skrhaajo in ročaji omajajo.

Zatohla posoda bo izgubila duh, če kuhaš v njej krompirjeve olupke.

RAST ŽITA V SRBIJI IN SKLEPANE POGOBE ZA NOVO LETINO

V Srbiji vpliva ugodno vreme zelo dobro na rast žita, ki so ponekod zrastle že do 30 do 50 cm. Tudi za kontrahiranje žita je veliko zanimanje. Do 5. maja letos je bilo kontrahiranih skupno 35-416 ton pšenice. Približno 68% pogodb za prodajo žita je bilo sklenjenih s privatniki, okoli 32% pa s socialističnim sektorjem našega kmetijstva.

FRAN MILČINSKI:

ZGODBE

(Nadaljevanje)

ZNAMENITI POROTNI ZAGOVORI

"Velepoštovani gospodje porotniki! Oprostite mi, solze mi zalivajo besedo—ne morem drugače—zato neham! V Vaših blagih rokah je, da izpolnite voljo svetega Antona. V Vaših blagih rokah, da osrečite tudi to nesrečno družino, da tudi na nje ne žalujete duri ne bo zamen brenkal blaženi božič!"

Porotniki so se posvetovali tri minute, potem je prvomestnik razglasil, da so obtoženca soglasno spoznali nekrivega in da so zanj nabrali 96 kron in so vsi porotniki jako bistro gledali po dvoranah.

Gospod predsednik jih je poučil, da so to pot pogoreli s svojimi zahtevami, in jim je svetoval, naj bi se morebiti takisto obrnili na svetega Antona.

(Pripomba poročevalca. Med občinstvom je obilo abonentov, ki ne zamude nobene razprave, ki so mi povedali, da ima dr. Milobrunič enako učinkovitih govorov pripravljenih tudi za ona porotna zasedanja, ko brenkajo na duri vsi sveti ali sveti štiridesetdnevni post ali vesela aleluja ali prelepi binkoštni čas. Poleti in v jeseni pa da brenkajo ne brez uspeha Smarna praznika in razni narodu priljubljeni patroni).

4.) Božjasten

Potem je sledila razprava zoper drugega tatu—kraja je pri nas precej razširjena obrt, nemara še vedno nese navzlic precejšnji konkurenci.

Zagovarjal je drug zagovornik, bil je jako skromen: ko je govoril, je le na polovico vstal, da bi lahko hitreje zopet sedel. Nekoliko se je bil naučil od prejšnjega gospoda zagovornika in je dejal gospodom porotnikom, da sta zdravnik-izvedenca sicer izjavila, da obtoženec ni božjasten in da ni zmedenega duha. Toda vsi da smo ljudje in da sta se tudi izvedenca lahko motila in kaj bi rekli gospodje porotniki, ako bi se sedajle vpričo njih pričel obtoženec tresti, zavijale bi se mu oči, penila bi se mu usta in bi ga vrgla neusmiljena božjast?

Te besede je govoril zagovornik navzlic svoji skromnosti s precejšnjim poudarkom in so se obtožencu resnično pričele zavijati oči in se je tresel kakor okopan kužek, vsi so se bali, zdajle bo s klopi tresčil na tla.

Toda je bil gospod zagovornik pozabil na oba zdravniška izvedenca, da sta še v dvorani, in je eden izmed nju jadrno pristopil k obtožencu, prižgal je vžgalico in mu posvetil v oko. Potem je kratko oddal svoje izvedeniško mnenje: "Vi ste lump!" Namreč obtoženec da je lump. Kajti ob resnični božjasti da bi se mu punčica v očesu spričo luči ne bi skrčila, obtožencu pa da se je. —To je jako zanimivo! In je ponovil svoje mnenje: "Vi ste lump!"

Nato je gospod zagovornik koj končal svoj govor in se mu ni bilo treba ueseti, ker je že sedel. Obtožencu pa je, hvala Bogu, odlegla božjast, zmajal je glavo in potuhnil lice v roke in so se tudi gospodje porotniki zadovoljno muzali. Bil je obsojen.

Zraven mene je sedel Janko, ki je gledališki poročevalec, in je dejal, da režija to pot ni bila dobra.

5.) Ob oko
(Zagovornik dr. Cene Aženpeč).
"Gospodje porotniki! Pozna je že ura, dobremu delu izmed Vas se mudi na vlak, da še nočjo dospe v naročje svoje ljubljene družine. Zato bom kratak."
(S porotne klopi: Bravo!)
"Obtoženca zagovarjam, da ni on izbil Martanovemu Martinu tistega očesa, nego da si ga je

izbil Martanov Martin sam, nemara iz gole hudobije. Ako bi pa bilo vendarle res, da je Martanov Martin izgubil oko po obtoženčevi roki, potem da obtoženec tega ni storil nalašč, nego v upravičenem silobranu in v stanju popolne pijanosti.

"Sodni dvor Vam je stavil, gospodje porotniki, glavno vprašanje, ali je obtoženec kriv, da je Martanovemu Martinu izbil oko. Ako to vprašanje potrdite, se boste morali pečati z drugim dodatnim vprašanjem, ali je to storil v upravičenem silobranu, in še s tretjim eventualnim vprašanjem, ali ni vendarle meje upravičenega silobrana iz nemarnosti prekoračil. In potem še ne bo dosti, nego Vas čaka četrto dodatno vprašanje, ali je bil obtoženec tedaj popolnoma in tako pijan, da se ni zavedal svojega dejanja, in še peto eventualno vprašanje, ali je kriv te svoje pijanosti, in slednjič še šesto, ali mu je bilo znano, da je v pijanosti silovit.

"Gospodje porotniki! Ako se boste pečali z vsemi temi vprašanji, ako se boste o vseh posvetovali, na vse odgovarjali, tedaj ne pridete nočjo na vlak in jutri tudi še ne in še se boste zmotili v odgovorih in Vam bo tužna Vam majka!—vse vkupe ovrženo. Kajti ta dodatna in eventualna vprašanja se tičejo prav težke in znanstvene tvari; so učenjaki, ki se vse živ dni pečajo samo s to stvarjo, pa so si vendar močno navzkriž s svojimi nazori.

"Zato Vam priporočam, gospodje porotniki, da kratkoma zanikate prvo vprašanje, potem odpadejo vsa druga vprašanja in greste lahko gladko na vlak. Prvo vprašanje boste zanikali tem laže, ker gre le za običajni fantovski prepri, narodnih običajev pa ne kaže vlačiti pred poroto."

Gospodje porotniki resnično niso zamudili vlaka in je bil obtoženec s sedmimi glasovi zoper pet oproščen in je po razglasitvi sodbe vprašal, koliko je dobil kazni. Gospod predsednik ga je poučil, da je prost in brez kazni. Nato je obtoženec zašpičil usta in počasi predse pljunil z izjavo, da kar tako brez kazni ne gre domov, ker ga bodo fantje iz so sedne vasi ubili.

6.) V krepkih alkohola.

Zagovornik je dr. Peter Čeljust, pa se mi zdi, da se ta zagovornik preveč razburja. Venomer s svinčnikom zbada v zrak, ki je čisto nedolžen, in potem vrže svinčnik po mizi in je svinčnik takisto nedolžen, potem pa se skesa in svinčnik zopet pobere in napravi po papirju pred sabo krepko črto in živ krst ne ve zakaj in čemu. Na vsak način pa nekatere besede preveč pogosto ponavlja—to se morebiti lepo bere, ne sliši se pa ne lepo.

Govoril je tako-le:
"Velecnjeni gospodje porotniki! Razne priče so potrdile, da je obtoženec svojo rajnko ženo vrgel na tla, ji glavo butal ob kameniti tlak, potem jo je davil in jo zadavil. Na vsak način bi znala najzanesljiveje popisati ves dogodek rajnka, ki pa ni bila zaslišana—v tem pogledu je postopanje na vsak način v tehtnem pogledu pomanjkljivo.

Toda obtoženec svojega dejanja sploh ne taji, nego se omejuje na izgovor popolne pijanosti. Gospod državni pravdnik se upira temu ugovoru. Ni se sicer upal kratkoma zanikati, da je obtoženec precej pil in da se mu je pijača poznala, vendar je izustil pikri očitek, da se obtožencu na noben način ni posrečilo doseči onega idealnega vrhunca pijanosti, ki po § 2. c) k. z. šele postavlja človeka izven kazenske odgovornosti.
(Dajje prihozanjite)

Beda v severni Italiji

Pretrajljiva revščina in zaostalost italijanskega Juga sta postala že kar priljubljena snov najrazličnejših pisateljev, ki v živih barvah opisujejo to posebnost sončne Italije. Toda malo kdo se je doslej dotaknil bede, ki se z naravnost bahavo prešernostjo, kot v posmeh vsej civilizaciji severne Italije, šopiri takorekoma na pragu najbogatejših italijanskih pokrajin—v Padovi delti.

Asfaltirana cesta, ki vodi od Ferrare k Jadranskemu morju, se nenadoma konča v Ostelu, odkoder te prašna in od kamionov razrita pot pripelje do mesteca Comacchio, ki ga imenujejo tudi metropola bede. Lepo obdelana polja Padske nižine so nenadoma, kot v pravljici izgubljena in pred teboj se odpre pogled na puščavo Padove delte, ki je poleti požgana od sonca, pozimi pa poplavljena. Na 400.000 hektarih životari približno 300.000 prebivalcev, v veliki večini poljedeljskih delavcev brez zemlje, ki s skrajno primitivnimi plugi, kakršne najdeš morda le še na Sardegni in v najzaostalejših predelih južne Italije, rahlajo težko zemljo, medtem ko se žene z okornimi motikami mučijo z razbijanjem prstenih koplj. Tu ne srečaš ne traktorjev, ne drugih modernih pripomočkov sodobnega poljedelstva. Opazovalcu se sredi civilizacije nudi slika stoletne orientalske zaostalosti. Malo dalje, v Vale, pa je velik del zemlje stalno pod vodo. Tu se prebivalci preživljajo s skromnim ribolovom, prebivajo pa v kolibah, iz blata zgrajenih.

Prvi pogled na ulice Comacchia daje sicer vtis živahnosti in razgibanosti, kajti žene, otroci in tudi veliko moških—vse vrvi po zaprašenih ulicah in na videz prekipeva od živahnosti. Toda razgibanost te prečudne prestolnice ni odraz živahnosti, sproščeni in zadovoljstva njenih prebivalcev. Nasprotno, ulice so polne, ker se ljudje bolje počutijo zunaj kot pa v bornih kočah in barakah, v katerih v eni sami

sobi, brez poda in pravega pohištva životari čisto tudi po sedem ljudi najrazličnejših starosti. Če prištejemo k temu še brezposelnost—v času pospravljanja letine je brez dela okrog 70% delavcev, v nesezonskih mesecih pa tudi 90 in več—potem bomo šele prav razumeli živahno sliko, ki nam jo nudi Comacchio.

Higienske in prosvetne razmere so dokaj žalostne in na noben način ne delajo časti onim, ki si laste monopol na izvoz 2.000-letne kulture. Comacchio, ki ima nekaj manj kot 10.000 prebivalcev, je brez vodovoda in kanalizacije. Pitno vodo dovažajo s primitivnimi vozmi od 30 km oddaljenih izvirov in jo prodajajo po kozarcih, kot za Mahdijevih časov v Khartumu. Trahom in tuberkuloza neusmiljeno gospodarita med prebivalstvom, ki je brez najosnovnejših zdravstvenih ustanov. Po uradnih statistikah obiskuje šole manj kot 30% šolobveznih otrok, nad četrtino odraslih prebivalcev pa je nepismenih. In vendar si v dobrih dveh urah z avtomobilom v Bologni, enemu izmed najstarejših univerzitetnih središč v Evropi...

Comacchio in Padova delta sta dve imeni, ki jih uradni krogi v Rimu kaj neradi slišijo omenjati, posebno od tujca. Povedali vam bodo, da je to zelo težak in zapleten primer in da so konec koncev tudi že nekaj naredili za izboljšanje teh kričočih razmer. Res! Med fašističnim režimom so nekatere izsuševalne družbe dobile koncesije v Delti in iztrgale močvirju nekaj tisoč hektarjev zemlje, ki je sedaj sposobna za obdelavo. Toda v izsuševanje so investirale le minimalne kapitala, kajti večji hektarski donos ob intenzivni obdelavi zemlje bi imel za posledico večje obdavčenje, to pa bi zmanjšalo razmerje med investiranim kapitalom in dobički, kar nikakor ni bilo v interesu melioracijskih družb. To pa je tudi vse, kar je Italija doslej dala številnim prebivalcem Delti in na to se sklicujejo današnji uradni krogi v Rimu, čeprav še pri tej malenkosti nimajo prav nobenih zaslug.
(Slovenski Jadran)

Društveni koledar

JUNIJ

- 21. junija, nedelja—Piknik društva Mir št. 142 SNPJ na farmi SNPJ.
- 28. junija, nedelja—Piknik društva Vipavski raj št. 312 SNPJ na farmi SNPJ.
- 28. junija, nedelja—Piknik društva Soča št. 26 SDZ na vrtu Doma zap. Slovencev, 6818 Denison Ave.

JULIJ

- 4. julija, sobota—Kulturni festival SNPJ na farmi SNPJ.
- 5. julija, nedelja—Piknik Farmškega odbora SNPJ.
- 12. julija, nedelja—Piknik društva Združeni bratje št. 26 SNPJ na farmi SNPJ.
- 19. julija, nedelja—Piknik društva Utopians št. 604 SNPJ na farmi SNPJ.
- 25. julija, sobota—Večerni piknik društva Comrades št. 566 SNPJ na farmi SNPJ.
- 26. julija, nedelja—Piknik društva V boj št. 53 SNPJ na farmi SNPJ.

AVGUST

- 2. avgusta, nedelja—Piknik društva Naprej št. 5 SNPJ na farmi SNPJ.
- 9. avgusta, nedelja—Piknik Narodnih Slovencev št. 137 SNPJ na farmi SNPJ.
- 23. avgusta, nedelja—Vrtni koncert Združenih pevskih zborov na farmi SNPJ.
- 30. avgusta, nedelja—Piknik krožka št. 1 Prog. Slov. na farmi SNPJ.

SEPTEMBER

- 6. septembra, nedelja—Piknik Mladinskega zbora SDD na farmi SNPJ.
- 13. septembra, nedelja—Proslava Prog. Slovencev Amerike na farmi SNPJ.
- 20. septembra, nedelja—Klubov piknik na farmi SNPJ.
- 27. septembra, nedelja—Piknik in južina Zenskega odseka farme SNPJ.

OKTOBER

- 4. oktobra, nedelja—Vinska trgatev na farmi SNPJ.
- 31. oktobra, sobota—Maškeradna zabava na farmi SNPJ.

NOVEMBER

- 1. novembra, nedelja—Glasbena

Matica poda opero "Cavalleria Rusticana" in "Pagliacci" v SND.

DECEMBER

- 6. decembra, nedelja—Koncert zbora Slovan v Ameriško jugoslovanskem centru, Recher Ave.

UMRL JE ZNAN PEDAGOG PROF. PATAKI

ZAGREB, 22. maja—Včeraj je v Zagrebu umrl zadet od srčne kapi prof. Pataki, redni profesor filozofske fakultete, predsednik pedagoškega instituta in podpredsednik Zveze pedagoških društev Jugoslavije. Bil je znan strokovnjak za pedagoške probleme v teoriji in praksi. Napisal je več razprav in člankov, med drugim tudi prvi pedagoški leksikon, ki je izšel 1939 l. v Zagrebu, in veliko delo "Uvod v občo pedagogiko," ki je doživelo 4 izdaje v našem jeziku in eno v madžarskem. Prof. Pataki je posvetil vse svoje sile napredku in razvoju naših šol ter razvoju moderne pedagoške znanosti.

VAŽNA NOVICA

Tu je za vas letos najvažnejša novica od vašega prijaznega prodajalca Frigidarie ledenic, Northeast Appliance and Furniture Co.

Do \$140 za vašo staro ledenico
Da, to je prav, ne samo 100 pač pa do 140 dolarjev dobite popusta za vašo staro ledenico pri nakupu nove Frigidaire cycla-matic ledenice pri Northeast. Veste, ob tem času vsako leto je veliko povpraševanje po rabljenih ledenicah za počitniške kočice in poletne hiše. Northeast potrebuje 50 teh komadov, da zadosti tej zahtevi. Zato pa vi sedaj lahko dobite do 140 dolarjev za vašo staro ledenico pri nakupu nove Frigidaire Cyclamatic.

Pridite in vidite najnovejšo Frigidaire kombinacijo freezerja in ledenice, ki ima najbolj zanesljiv in enostaven način za odtajevanje. Poslužite se te izredne ponudbe tekom sezone zahteve po rabljenih ledenicah.

Še ta teden obiščite Northeast Appliance and Furniture Company, 22530 Lake Shore Blvd., poleg Shore gladišča. Vedno dobite dovolj prostora za parkiranje avta. Northeast trgovina je odprta vsak večer, razen ob sredah, do 9. ure.

ALI KASLJATE?

Pri nas imamo izborno zdravilo da vam ustavi kašelj in prehlad. Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C. MANDEL DRUG CO. 15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

NAPRODAJ

Proda se

VEČ LET OBSTOJEČO DELAVNICO, KJER SE IZVRŠUJE INDUSTRIJSKA DELA V VARENJU (WELDING SHOP). Lastnik gre v pokoj in nudi se izvrstna prilika za podjetnega moškega.

Za podrobnosti pišite na BOX 800, c/o ENAKOPRAVNOST 8231 ST. CLAIR AVE. Cleveland 3, Ohio

DELO DOBIJO MOŠKI

BORING MILL OPERATORJI

za LUCAS MILLING MACHINE LATHE HANDS TOOLMAKERS BOBINCHUCK MACHINE & TOOL CO. 9202 Reno Ave., DI 1-6336

V NAJEM

TRGOVSKI PROSTOR.

v katerem je ena lastnica imela trgovino z grocerijo in mesom 29 let, se odda v najem. Pripraven prostor na prometnem kraju za vsakršno trgovino. Dobi se zgoraj tudi stanovanje.

Za podrobnosti se zglasite na 4536 Warner Rd., DI 1-3832

MIRNI ŽENSKI

SE ODDA V NAJEM DVE SOBI, KJER SI TUDI LAHKO KUHA. Vpraša se na 716 E. 160 St.

For your VACATION

welcome to
CHRISTIANA LODGE
Slovenian Resort
• The Hotel has 30 rooms with connecting show ers. Central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U. S. 112. Write for folder.
CHRISTIANA LODGE
Dominik and Agnes Krasovec, prop.
Rt. 1, Box 175, Edwardsburg, Michigan Phone 9128 F5

DELO DOBIJO ŽENSKE

ŽENSKA

za opravljanje hišnih del. Ima svojo sobo in kopalnico ter svoj televizijski aparat. Dva otroka v družini. 5 in 2 leti stara. Mora govoriti angleščino, slovenščino ali madžarsko. Dobi \$30 tedensko in en dan prost. Pokličite Chagrin 7-7024

DELO DOBIJO MOŠKI

OLIVER

potrebuje

- OPERATORJE za
- TURRET LATHES (Small)
- ENGINE LATHES
- DRILL PRESSES (Large - Small - Multiple)
- RADIAL DRILL PRESSES
- BROACH - HORIZONTAL ASSEMBLERS
- DIP PAINTERS
- OXYGRAPH - CAMOGRAPH

Morate biti pripravljene delati katerikoli šif. Incentivna plača za produkcijsko delo takoj od začetka. Dodatek za življenjske stroške. Plačane počitnice in prazniki. Pri-spevajoča skupinska zavarovalnina in penzija.

THE OLIVER CORP.

19300 EUCLID AVE. KE 1-0300

ASSEMBLERS

PREJŠNJA IZKUSNJA NI POTREBNA Tudi izurjeni

METAL FINISHERS

- GAS AND ARC WELDERS
- PAINT SPRAYERS
- TORCH SOLDERERS
- TRIMMERS

Morate biti pripravljene delati 1. ali 2. shift

SPREJEMAMO PROŠNJE

za zgornja dela od moških, ki se zanimajo za delo na produkciji pri sestavljanju station wagon in panel truck ogrodij. Visoka plača od ure

DELAVČEVE PODPORE

Penzijski načrt, zavarovalnina, hospitalizacija, plačane počitnice in prazniki. Zglasite se v našem

EMPLOYMENT OFFICE

Vsaki dan razen ob nedeljah od 8. zj. do 5. pop.

FISHER BODY

(EUCLID PLANT) Division of General Motors Corporation

20001 EUCLID AVE. EUCLID, OHIO

OGLASAJTE V ENAKOPRAVNOSTI

Mail coupon below and your child may get a BETTER EDUCATION!

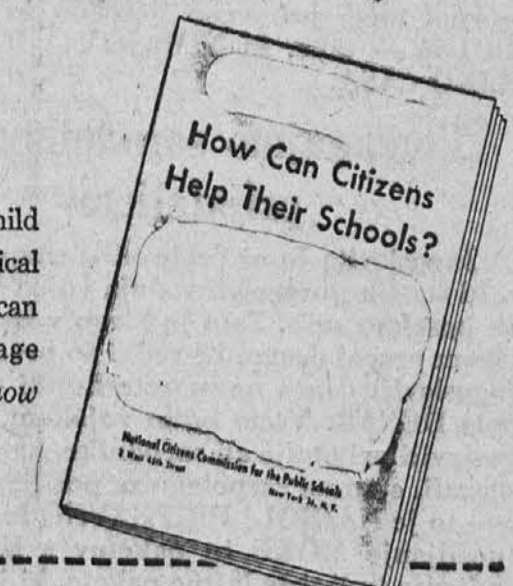
FREE BOOKLET!

Shows you how you can help your child get the best education possible. Practical step-by-step explanation of what you can do. Don't turn the page — cut out this coupon now — mail today!

Like other American business firms, we believe that business has a responsibility to contribute to the public welfare. This advertisement is therefore sponsored by

ENAKOPRAVNOST

Better Schools
2 West 45th Street, New York 36, N. Y.
Please send me free booklet "How Can Citizens Help Their Schools?"
Name _____
Address _____
City _____
Zone _____ State _____

JANEZ JALEN

Trop brez zvoncev

POVEST

(Nadaljevanje)

Hribarjev Peter je spremil Vencljina do Savskega mostu. Dogovorila sta se do konca. Vračal se je čez Senožeti. Sonce je obevalo od dežja osveženo mlado zelenje. Še nikoli se mu ni zdel Bohinj tako lep. Kako bi bil pogrešil, če bi bil ostal zunaj v svetu.

Premišljena zaprisega

Hribarjev Peter se je zbudil in na široko odprl oči. Zazdelo se mu je, da skozi okno že pogleduje dan. Ustrašil se je: "Zaželel sem." Planil je iz postelje,

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

HELP WANTED MALE

DRIVERS

AGE 25 to 45

Company men and brokers
Must have at least one year of
semi-trailer experience
Steady work — Good wages
Best working conditions

Apply to
BURT SINGER

MIDWEST

TRANSFER CO.

7000 S. PULASKI

VACATION JOBS

WE NEED

WATCHMEN

EXPERIENCE

NOT REQUIRED

Good jobs for men over 35 years
who can work during the summer
period. These are fill-in jobs
while our regular men are on
their vacations. If you can work
during the summer or part of
the summer and would like to
earn up to \$70 per week. A job
may be available near your
home. Investigate. Apply or
write

The Kane Service

510 N. DEARBORN
ROOM 508

BLACKSMITH

Steady work. Overtime available
at time and 1/2. To start \$1.81 per
hour and up depending on experi-
ence and ability. Insurance pro-
gram. Pension plan. Sick benefits.
Paid holidays and vacations. Must
read, write and speak English.

Call or see Mr. Gullick
SKYline 5-0438

Open Saturday until noon

American

Locomotive Co.

23rd & EUCLID AVE.
Chicago Heights, Ill.

FEMALE HELP WANTED

COOK

MUST BE ABLE TO DO ALL AROUND COOKING AND
BAKING

GOOD WAGES — GOOD WORKING CONDITIONS

See MISS MAJOR

FRANKLIN BLVD. HOSPITAL

3240 WEST FRANKLIN BOULEVARD

SACramento 2-3020

odgrnil zastor in se nagnil skozi okno. Voje in gore za njimi in vse doline okrog je osvetljeval z jasnega neba še precejšen zadnji krajec lune. V vrhu Triglava pa je plesal že prvi medli jutrnji svit.

Peter je pogledal na uro in se umiril. Kar nič mu ni bilo treba podvizati. Bil je dovolj zgoden. Zakuril je, da si pogreje žgance in stopi mleko. Umivanje in oblačenje ga je bilo pa tako zamotilo, da mu je mleko skoraj prekipelo. Zunaj so se oglasili prvi ptiči.

Dobro podprt za na dolgo pot v Radovljico je stopil Peter iz hiše, na rahlo zaprl vežne duri za sabo, da bi ne zbudil žmitkovič, ki so še vsi spali. Samotno je odmeval njegov korak skozi vas. Še pes ni nobeden zalajal za njim.

Dospel je na vrh klanca. Pri Svetem Duhu za jezerom je zazvonilo dan. Fužinarsko cerkev svetega Pavla je pa cerkvenik pravkar odklepal. V linah je glasno zapel domači zvon. Peter se je odkril, se pokrižal in pričel moliti.

Zvon je utihnil. Po cesti med njivami, na katerih so silila žita v klasje, je pa Peter še dolgo hodil razoglav. Spomnil se je v molitvi svojih rajnih, očeta in matere, se ni pozabil priporočiti desnemu angelu varuhu in svojemu krstnemu patronu, nebeskemu ključarju, in je nazadnje še pristavil očenaš za srečen dan, za srečno pot, za srečno zadnjo uro in za milostljivo sodbo božjo.

Iznad Jelovice je hitro vsta-

Chicago, Ill.

FEMALE HELP WANTED

IMMEDIATE OPENING

FOR

GENERAL OFFICE WORK

Key Punch Operator

Typist

Experienced or will train.

Interesting work.

5 day week — Bonus plan.

Up to 4 weeks paid vacation.

Insurance benefits.

40% discount on all merchandise.

John Plain & Co.

444 W. WASHINGTON

MISS KOHLMAN

WE NEED

RELIABLE GIRLS

FOR

General Office

Work

Experience not essential.

Permanent position.

Hospital insurance and other

company benefits.

Beechnut Packing

Co.

Call MR. FLEMING

SU 7-8957

jal dan, kakor bi ga res budili zvonovi, ki so se zapovrstjo oglašali po vseh bohinjskih cerkvah. Peter je stopil hitreje, da bi čimprej prišel skozi vasi in naletel na čim manj ljudi: "Kaj pa jih briga, kam grem in po kaj."

Na Mlakah je prepolnil že vrano. Stikovala je v razmočeni zemlji za črvi. Leno se je preletela v vrh košate smreke na Senožetih: "Gnezdo lačnih kljunov ima v Rudnici nekje, pa jih mora začeti zgodaj polniti, da jih do opoldanske vročine nasiti," je sodil Peter. Nehote se je spomnil Bitenčevih otrok: "Oskrbljeni so bili kakor malokateri. Od zgodnjega jutra in še pozno v noč si Matevž ni privoščil pokoja, samo da je bilo njim dobro. Sedaj bodo morali marsičesa pogrešati in se zgodaj izpeljati iz gnezda; vsaj starejša dva."

Iz strmih skal v Studoru se je prikotil kamen in obstal v meli. Peter je poslušal in gledal, pa ni nikjer mogel spaziti živali, ki naj bi bila kamen sprožila: "Sam se je odtrgal. Čas mu je prišel, kakor bomo tudi mi vsak svojega dočakali. Nekateri prej, drugi kasneje."

Zavil je po stezi za Ribnico. Na gostjo in glasno so peli v grmovju in drevju za vodo ptiči. Peter je prislunil, pa ni mogel razločiti posameznih pevcev. Vse križem so se kosali med sabo. Stotero glasov se je prelivalo v en sam zbor, ki je kar glušil ušesa. V tolmu je pljusnila voda. Postrv se je bila pognala za muho.

Peter je pogledal prek vode pod Studor. Pri Tkalcu so bile vežne duri že odprte. Med podboji je stal Boštjan in se razgledoval z višine pod skalo po polju. Morebiti je namenjen v planino, morebiti pa čaka prav njegova. Peter mu je bil večeraj povedal, da pojde danes navsezgodaj v Radovljico po lovske pravice in k zaprisegi. Bi bilo grdo, če bi

mu bil zamolčal, ko mu je vendar Tkalcec največ pripomogel do stalnega zasluzka v domačem kraju. Morebiti se mu le posreči sčasoma zgraditi lastno gnezdo in mu ne bo treba življenja presamotariti.

Srednje vasi se je Peter ognil. Obšel jo je za vrtni, čeprav je bilo nekaj korakov dlje. Ves čas pa je premišljeval, kaj je bilo utegnulo Boštjana nagniti, da je prav njemu prigovoril službo ponesrečnega Bitenca. Da bi mu želel nesrečno smrt v gorah, Peter ni mogel verjeti. Je bil že prevečkrat slišal, kako sta bila Boštjan in njegov oče že od mladih nog prijatelja. Je pa Tkalcec muhast. Morebiti se nadeja, da bo prav v njegovem lovišču lahko bolj brezskrbno pogledal včasih za kakšnim srnjakom ali gamsom: "Če bi vedel, da to misli, se pri pričih obrnem in ne grem prisegati."

Na Češnjici je mladi župan na koritu že napajal zrebca. Ustavil je Petra, mu natočil kar pred hišo kozareček žganja in mu naročil prinesiti nekaj kolkov iz Radovljice. So mu bili pošli. In na Bistrici jih je tudi zmanjkalo.

Za stogovi je prignal po kolo-vozu zajec. Odsakljala sta v ščavnico.

Ob cerkvi svete Marjete v Jereki je zaslusal, kako je niže doli ob vodi zahreščala žaga. Kadar je bilo dovolj vode, je morala jutro za jutrom zgodaj začeti in je včasih zvečer še pri luči grizla hlode, da je našagala dovolj desk za hiše in skednje in stogove in še za poslopja, raztresena po planinah. Skozi vas grede ni Peter prišel nikomur tako blizu, da bi ga bil dolžan ogovoriti, čeprav so odrasli že kar od kraja vsi vstajali. Kar dobro se mu je zdelo, da je prišel skozi vasi domače župnije skoraj neopažen. Župan pa, če ga je prav videl. Saj tako ve. In prav gotovo, mu ni nevoščljiv.

Za nizkim mostom se je Peter

pognal navkreber proti Koprivniku. Kamnitna in strma pot ga je kaj hitro ogrčala. Oddahnil se ni maral; prav nič ne. Kar grede je slekel suknjič in si ga ogrnil prek rame. Mudilo se mu je do vrha. Zgoraj počije. Vselej, kadar je hodil mimo, je rad posedel na Vodnikovem razgledniku.

Na Jerekarški ravni, na gornji strani trdo pri gošči, se je pasla srna. Nedorasla lanska kozica je bila. Ni ga ovohala. Veter je vlekel navzdol. Peter je obstal in se ni ganil. Srnica je oprezujoče dvignila glavo. Nekaj se ji ni zdelo prav. Umaknila se je med drevje. Peter je ni utegnil dolgo opazovati. Prestopil se je. V razpotegnjenih skotih je odhitela kozica mimo listnika proti Podjelju. Peter ni bil praznoveren, pa se mu je vendar zazdelo, kakor bi mu bila velikoka srna voščila srečo za današnjo in za vse njegove prihodnje

lovske poti. Noga mu je postala lahka. Mimogrede je bil na vrhu.

Zgoraj je sijalo že sonce. V eter je neprestano menjaval smer. Ogreti zrak s koprivniškega polja se je prelivaval v hladnega s senčne Jerekarške rebri. Oba sta bila prenasličena z omotičnim vonjem po odganjajočem zelenju. V smrekah na drugi strani pota je neugnano žvižgal drozd. Peter je sedel. Z očmi je najprej preletel dolg veneč skelnih Bukovskih gora. V vrhovih se je belilo še dokaj snežnih plazov. Pod sneg pa je že tiščalo zelenje. Črni gozdovi na pobočjih so v jasnem jutrnjem soncu kar izgubljali svojo mračnost. Jezero se je lesketalo kakor iz pravljice Bogatina natočno neizmerno bogastvo srebra. Sveti Duh in Sveti Janez sta se ogledovala v njegovi gladini. Za na samotni stojajo cerkvi svetega Pavla so bile na široko razsejane sive strehe Stare Fu-

žine. Studor se je tiščal pod visoko odsekano skalo. Zviška je gledal Sveti Martin na Srednjo vas. Proti razsežni Češnjici je dihala rahla megla iz zamočvirjenih Blat. Sveta Marjeta v Jereki se je ozirala po bregu navzgor proti prisojnemu Podelju. Vasi je vezala med seboj skozi sveže zelena polja speljana cesta. Kakor lastovičja gnezda so bili pripeti seniki v strmo Javornico, na kateri so v starodavnih časih triglavske žene platno belile. Vsa Zgornja dolina je ležala razgrnjena pred Petrom. Peter se kar načuditi ni mogel razkošni lepoti. Znova je bil trdno uverjen, da je njegova sreča samo v Bohinju doma.

(Dalje prihodnjič)

ROKA POSTAVE

Policisti imajo nalogo, da strogo nadzirajo promet in pomagajo zmanjšati število prometnih nesreč. To pomeni, da bo več avtomobilistov kakor pešcev aretiranih radi raznih prekrškov. Prekoračite cesto samo na križiščih in kjer je prometna luč—ravajte se po njeh.

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti in žalostni src naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrla naša ljubljena soproga, draga mama in stara mama

1887

1953

FRANCES JERIC

rojena IZANC

Zatisnila je svoje mile oči dne 17. maja 1953.

Pogreb se je vršil dne 21. maja iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam po opravljeni slovesni zadošnici in cerkvenih pogrebnih obredih na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili v družinsko grobnico poleg sinā in hčere.

Blagopokojna je bila rojena 18. maja 1887 leta v vasi Trebnje na Dolenskem.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence cvetja k njeni krsti. Ta dokaz vaše ljubezni do nje nam je bil v veliko tolažbo v dneh smrti.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojne.

Našo zahvalo izrekamo vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugu za spremstvo pri pogrebu. Zahvalo naj sprejmejo oni, ki so darovali v njen spomin v razne dobrodelne namene.

Hvala vsem, ki so prišli kropiti in se posloviti od nje ko je ležala na mrtvaškemu odru, in vsem, ki so jo sprejmi na njeni zadnji zemeljski poti na pokopališče.

Zahvalo izrekamo pogrebnemu zavodu Mary A. Svetek za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugu. Hvala čst. g. Matiji Jagru za opravljene pogrebne obrede, molitve in spremstvo na pokopališče. Isto izrekamo zahvalo članicam podružnice št. 10 Slovenske ženske zveze za molitve in častno spremstvo.

Prav posebno zahvalo pa naj sprejmejo vsi oni, ki so jo obiskovali v boleznih, ji prinesli cvetljic in daril ter ji poslali voščilne kartice.

Končana je Tvoja zemeljska pot, ljubljena. Odnosi so Te tja od koder ni povratka, tja, kjer vlada večni mir. Mi se Te bomo vedno spominjali z ljubeznijo in hvaležnostjo za vedno.

Spavaj mirno večno spanje, snivaj sladko večni sen!

Zalujoči ostali:

ANTON, soprog

MARY poročena BEIKE, JOSEPHINE

poročena STARMAN, RUDY, JOHN,

LOUIS in VICTOR, otroci

in sedem vnukov

Cleveland, Ohio dne 16. junija 1953.

Pozor! Pozor!

VAŽNO ZA VSE!

Na obisk v staro domovino

Veliko rojakov je v zadnjih letih obiskalo našo staro domovino SLOVENIJO. Različno je bilo njihovo mnenje o tamkajšnjih političnih in gospodarskih razmerah, toda vsi so hvalili LEPOTO naše stare domovine in pripovedovali o neštetih zanimivostih, ki so jih tam videli. Na poti v domovino si je večina naših rojakov ogledala tudi PARIZ in druga velika mesta Zahodne in Južne Evrope. Užitek in veselje, ki so ga dosedanjji obiskovalci naše stare domovine in Evrope užili, vlečeta tja tudi druge. V velikem številu se prijavljajo OPOZARJAMO ONE, KI ŽELE ŠE LETOS OBISKATI STARO DOMOVINO, NAJ SE JAVIJO ČIM PREJ!

Z ladjo ali letalom

Potovanje je možno z LADJO ali LETALOM. Potovanje z LETALOM je veliko hitreje in manj naporno, torej primerno posebno za STAREJŠE LJUDI in za take, ki NIMAJO NA RAZPOLAGO VELIKO ČASA.

Pomagajmo sorodnikom in prijateljem

Jugoslavija se ni prebrodila gospodarskih težav, ki sta jih povzročili zadnja vojna in v zadnjih letih posebno suša. Zato je blago v razmerju z zaslužkom precej drago. Le redki so predmeti, ki jih v Jugoslaviji danes ne morete kupiti — če imate seveda DENAR. Vsem onim rojakom, ki imajo v Jugoslaviji prijatelje ali sorodnike, katerim bi radi pomagali, smo na razpolago za pošiljanje DENARJA — to je NAJBOLJ PRIPRAVNO in seveda tudi za pošiljanje MOKE in paketov s HRANO. Odpremljamo tudi vaše lastne pakete, ki jih prinesete v naš urad.

Vse pošiljke zajamčene!

AUGUST KOLLANDER

6419 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND 3, OHIO

HEnderson 1-4148